

EDITORIAL

Suklan ang pagpanglingla ug mga anti-demokratikong lakang ni Duterte

Usa ka engrandeng kampanyang pagpanglingla batok sa katawhang Pilipino ang ginahimo karon sa rehimeng US-Duterte. Sa ngalan sa "pagsugpo sa Red October," pakana kuno sa Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) aron ibagsak si Rodrigo Duterte karong Oktubre, gihulga sa Armed Forces of the Philippines (AFP) nga yatakan ang batakang mga demokratikong katungod sa katawhang Pilipino.

Ginapuntirya ni Duterte ang katungod nga mag-organisa ug magpahayag sa lain-laing demokratikong sektor, sa pagsulti nga ang maong mga lakang kabahin sa pakana.

Ginainitan ni Duterte ang mga estudyante ug akademiko. Wala'g tuo nga ginaakusahan sa mga lider sa AFP ang mga unibersidad ug kolehiyo nga kabahin sa pakanang "Red October." Ginapapanubag sa AFP ang mga administrador ug tag-iya sa mga eskwelahan sa pagpatugot sa mga magtutudlo ug estudyante nga hisgutan ug gihu-

lagway ang balaod militar ni Marcos sa kasamtangang panahon. Kumukubabaw karon ang hulga sa AFP nga mangnginlabot, maniktik o hulgaon ang akademikong komunidad sa mga kampus.

Ginahulga usab ni Duterte ug sa AFP ang mga mamumuo batok sa paglunsad og mga welga nga kabahin usab kuno sa "Red October." Plano usab kuno sa mga welga nga sirad-an ang mga pabrika, matud sa baluktot nga pangatarunga sa AFP. Ginatabunan niini ang kinabuhi'g-kamatayon nga mga isyu sa

"Suklan..., " sundi sa panid 2

Koordinadong mga aksyong militar sa Bicol

MOKABAT SA 20 ka operasyong haras ang gilunsad sa Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Bicol gikan Setyembre 24-26 batok sa mga kampo sa militar ug pulis sa Camarines Sur, Albay ug Masbate. Sa pasyunang mga taho, dili moubos sa walo ka pasistang tropa ang namatay sa maong mga pagpang-atake. Target sa mga opensiba ang mga yunit ilalum sa 9th ID ug mga *mobile force* sa Philippine National Police (PNP).

Sa Albay, tulo ka kampo sa Camalig ug usa sa Legazpi City ang koordinadong giatake sa mga Pulang manggugubat bandang alas-7 sa gabii niadtong Setyembre 24. Sa misunod nga adlaw, tulo pa ka kampo ang gipabuthan sa BHB-Albay.

"Koordinadong..., " sundi sa panid 3

"Suklan...", gikan sa panid 1

umento sa suhulan, kontraktwalisasyon ug uban pang mulo sa mga mamumuo nga nagduso kanila nga maglunsad og lain-laing dagway sa hiniusang pagsukol.

Ang pagpanghulga batok sa mga mamumuo ug estudyante, pagpanghulga batok sa aktibismo sa kampus ug mga pabrika. Tumong niining mogamit og armadong kusog alang sa pagsumpo sa demokraticong katungod nga mag-organisa, magbutyag sa mga katilingbanong kadunot ug hiniusang molihok aron iasidang ang ilang kaayuhan.

Nabutyag ang tanphaw nga utok-Marcos ni Duterte ug sa AFP. Alang kanila, tanang dagway sa pagbutyag sa tinuod nga katilingbanong kahimtang sa katawhan, pagpadayag og pagsupak ug pagduso sa lehitimong mga interes kabahin sa usa ka "komunistang kunsabohay."

Dakung kabuang ang ginaingon sa AFP nga ginaplano sa PKP ang "Red October" aron iduso si Duterte nga ideklara ang balaod militar sa tibuok nasud. Si Duterte ug

ang AFP ang dugay na nga naghandum nga ipahamtang ang absolutong gahum militar. Ang pinakatamong nila mao ang pagpasubsub ang kampanya sa ekstrahudisyal nga pagpamatay, ilegal nga pagpang-aresto ug pagbilanggo, pagpanghadlok ug pagpanghulga pareho sa kabanikanhan ug kasyudaran aron panalipdan ang paghari ni Duterte atubangan sa nagkalapad nga panawagan aron palagputon siya.

Baluktot ang ginaimbentong istorya ni Duterte ug sa AFP. Sa usa ka tampi, ginapakaubos niya ang PKP ug Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa pagsulti nga "wala silay suporta sa katawhan," "walay hawid bisan usa ka barangay," ug "mapulbos sa tunga-tunga sa 2019." Sa pikas bahin, nagkayamukat usab ang rehimen nga ihulagway ang PKP nga nagpaibabaw nga hulga ug tigmando sa tanang demokratikong sektor ug oposisyon sa pulitika sa ilang pagpadayag og disgusto sa naglingkod nga rehimen.

Sa pagpamugos nga ipagawas

nga kabahin ang tanang porma sa pagbabag sa iyang paghari sa "pakanang komunista," tumong ni Duterte nga himuong ilegal ang demokratikong kalihukang masa, ang oposisyon ug bisan ang kritikal nga midya. Wala'g tuo silang ginatudlo ni Duterte nga "kakunsabo" o "ginagamit sa mga komunista."

Wala kini nahilayo sa ginahimong ilegalisasyon sa AFP sa kabanikanhan. Tibuok komunidad sa mga mag-uuma ug minoryang katawhan ang ginapagawas nga nagasuporta sa PKP ug BHB. Sa ingon niini nga taktika nga todo-gyera, ginapadaplin sa AFP ang tanang mga prosesong legal ug mga katungod-tawo, ug gipahamtang ang absolutong gahum niini aron ipailalum ang liboan ka tawo sa armadong pagpanghulga, pagpanghulga ug pagpamugos sa desperasyong magmugna og ilusyon sa "dinaghang pagsurender" ug ipagawas nga nakahari ug nakatay-og si Duterte.

Ilalum sa giimbento sa AFP nga "Red October," ginagamit ang "komunistang terror" aron hulgaong atakehon ang mga patriyotiko, demokratiko ug progresibong pwersa nga maoy nangulo sa pakigbisog batok sa tiranya, pasismo, narcopolitika ug kontra-katawhang mga palisiya sa ekonomiya sa rehimen Duterte. Ginaingon ni Duterte nga ang mga komunista lang ang iyang target, apan ang gakahitabo mao nga ang tanang nagasupak iyang ginapokuson.

Gilapag niya ang basehanan aron madeklara ang balaod militar o uban pang porma sa absolutong paghari aron patagon ang iyang rehimen ug palanaton pa ang iyang gahum atubangan sa nagkalapad nga panawagan aron palagputon siya. Tinguha niyang makuha ang suporta sa dagkong burgesya kumprador, dagkong agalong yutaan ug mga langyaw'ng monopolyo kapitalista sa pagsaad og mas daghang kaayohan ilalum sa pagharing kamot-nga-puthaw.

Tungod sa mga gipahamtang

 <p>Bolyum XLIX Ihap 19 Oktubre 7, 2018</p> <p>Ang <i>Ang Bayan</i> ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang <i>Ang Bayan</i> og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawhag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.</p> <p> instagram.com/sine.proletaryo</p> <p> @prwc_info</p> <p> fb.com/groups/prwcnewsroom</p> <p> cppinformationbureau@gmail.com</p>	<h2 style="text-align: center;">Unod</h2> <p>Editorial: Suklan ang pagpanglingla ug mga anti-demokratikong lakang ni Duterte 1</p> <p>Mga aksyong militar sa Bicol 1</p> <p>"Red October," gikundena 4</p> <p>Welga sa NAMASUFA 4</p> <p>Singgit alang sa tinuod nga reporma sa yuta 6</p> <p>Pagpanday sa Partido sa Hapmun 8</p> <p>Mga yaweng dokumento sa UDKP 10</p> <p>5 ka sibilyan, gipatay sa rehimen 12</p> <p>Pagsaka sa presyo sa lana 14</p> <p>Interbensyon sa US 15</p>
<p style="text-align: center;">Ang <i>Ang Bayan</i> ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas</p>	

nga buhis ni Duterte, sa pagduso sa labaw'ng liberalisasyon ug iyang hikot-sa-utang ug tukmod-sa-korapsyong mga gipadaling proyektong pang-imprastruktura, gakabutang ang ekonomiya sa Pilipinas sa utlanan sa grabeng krisis. Paspas nga nabangkarote ang iyang gobyerno nga nagasalig lang sa pagpahamtang og makabakol nga buhis, langyaw'ng pautang nga taas ang interes gikan sa China ug uban pang langyaw'ng institusyon, ug ayuda ug mga karaan na kaayong himanmilitar gikan sa US.

Nag-antos ang katawhang Pilipino sa lapad nga kawad-on sa trabaho, ubos nga suhulan, pagsutoy sa presyo sa pagkaon ug mga batakang palaliton, kawalay yuta, kalisod, kagutom, kawalay katilingbanong serbisyo ug kinatibuk-ang paggrabe sa katilingbanong kahimtang. Nagasagubang ang lapad nga masa sa labaw'ng nagkagrabeng mga porma sa pagpahimulos ug pagpangdaug-daog.

Nagapanawagan ang Partido sa lapad nga masang anakpawis nga tibuok-kusog nga ias dang ang ilang mga interes sa ekonomiya ug kaayuhan batok sa kontra-katawhan, pabor-sa-imperyalista ug pabor-sadagkong negosyong mga palisiya ni Duterte. Kadungan sa pagpaas dang sa pakigbisog alang sa tinuod nga

reporma sa yuta, kinahanglang pursigidong ias dang ang pakigbisog alang sa dugang suhol, alang sa regularisasyon ug mas maayong kondisyon sa pamuo.

Kinahanglang magkahiusa ang tibuok han-ay sa mga kabatan-onan ug estudyante ug panalipdan ang mga kampus batok sa mga armadong ahente ni Duterte.

Ginapanawagan sa Partido ang katawhang Pilipino nga batukan sa tibuok kusog ang pasistang iskema ni Duterte, ibutyag ug batukan ang "Red October" nga saywar sa AFP, ug batukan ang mga planong pagpahugot batok sa mga demokratikong katungod ug ipahamtang ang

balaod militar aron buntugon ang tanang pakigbisog ug oposisyon.

Sukad pa niadtong nilabay'ng tuig, mitunhay ang lapad nga nagkahiusang prente batok sa tiranya ug pasismo ni Duterte. Samtang nahimong bagsik ang mga atake ni Duterte, labaw niyang ginasugnan ang kasilag sa katawhan ug ginaaghat silang mosukol.

Ginaawhag sa Partido ang katawhang Pilipino nga labaw'ng hiu-sahon ang tanang demokratikong pwersa ug sektor, pandayon ang ilang kaisog, itaas ang moral sa pagsukol ug mag-andam sa labaw'ng atake ni Duterte ug mosukol nga adunay labaw'ng kadasig ug determinasyon nga tapuson ang pasistang rehimeng US-Duterte ug ias dang ang ilang nasudnon-demokratikong pakigbisog.

Samtang nagaas dang ang demokratikong kalihukang masa batok kang Duterte, mapadayunon usab nga nagkakusog ug nagaas dang ang armadong rebolusyonaryong kalihukan sa kabanikanhan sa tibuok nasud. Samtang nagkadugay ang tiraniko ug pasistang paghari ni Duterte, ug nagkalalom ang krisis sa nagaharing sistema, labaw'ng nagkadaghan ang gustong magarmas aron mapabagsak si Duterte ug ias dang ang rebolusyonaryong kausaban sa katawhan. AB

"Koordinadong...", gikan sa panid 1

Sa Camarines Sur, upat ka kampo sa 22nd IB-CAFGU sa lungsod sa Libmanan ug usa sa Bato ang magkasunod nga giharas sa BHB niadtong Setyembre 25. Usa sa mga maong kampo ang duha ka hugna nga giharas sa mao gihapong adlaw. Pagkaugma, duha pa ka detatsment sa 22nd IB-CAFGU ang gipabuthan sa mga kauban.

Niadto usang Setyembre 25 sa Masbate, upat ka kampo sa PNP Mobile Force ang giatake sa BHB sa isla. Lakip niini ang mga kampo sa Cataingan, Masbate City, San Pascual ug San Jacinto. Usa ka adlaw ayha niini, gipabuthan sa mga kauban ang kampo sa 506th PNP Mobile Force Com-

pany sa Barangay Lalaguna, Mobo.

Gawas sa maong mga koordinadong aksyong, gitaho usab sa BHB-Albay ang malampuson nga ambus batok sa usa ka iskwad sa 22nd IB-CAFGU niadtong Setyembre 22. Tulo ka kaaway ang namatay ug usa ang grabeng nasamdan. Niadto usang Agosto 21, duha ka elemento sa 2nd IB ang namatay sa gilunsad nga ambus sa Barangay Panoypoy, Camalig samtang nag-angkas sila sa motorsiklo pabalik sa barangay nga ilang giokupa ilalum sa Oplan Kapayapaan.

Bukidnon. Niadtong Setyembre 30, alas-7:36 sa gabii, giharas ng BHB-Bukidnon ang mga sundalo sa

AFP sa Barangay Palacapao, Quezon. Halos kadungan niini, gipabuthan usab sa mga Pulang manggugubat ang mga sundalo nga nakabase sa Sityo Minongan sa parehong barangay. Duha ang samaron sa mga sundalo.

Sultan Kudarat. Dili moubos sa 14 ka sundalo ang napatay ug daghan ang samaron sa ambus nga gipahigayon sa BHB batok sa Marine Battalion Landing Team 2 niadtong Setyembre 16, bandang alas-3 sa hapon sa komunidad sa Sinapsap sa Barangay Sangay, Kalamansig. Migamit ang mga Pulang manggugubat og mga bomba, riple ug lumadnong mga armas. AB

"Red October," giulan og pagkundera

Subsub ang protesta sa lain-laing bahin sa nasud aron kundenahon ang pakanang "Red October" sa rehimeng Duterte nga gipakaylap niining nangaging mga semana sa mga tigpamaba sa Armed Forces of the Philippines (AFP).

Ilalum sa pantasyang "Red October," magpahigayon kuno og mga kaguliyang ang Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) sa kasyudaran aron iduso si Duterte nga magdeklara og balaod militar sa ti-buok nasud. Ginalambigit sa maong panagkonsabohay ang mga ligal nga organisasyong masa, lapad nga kalihukang kontra-tiranya, si Sen. Antonio Trillanes IV ug ang grupong Magdalo, ug ang Liberal Party. Nakuha kuno sa AFP ang maong mga impormasyon gikan sa mga "panaghisgot sa telepono" tali sa mga lider sa PKP ug uban pang grupo.

Nanguna sa pagpakaylap sa disimpormasyon silang AFP Chief of Staff Gen. Carlito Galvez ug Deputy Chief for Operations Brig. Gen. Antonio Parlade.

Niadlong Setyembre 21, gilambigit nilang Galvez ug Parlade sa "Red October" ang mga unyon ug nagprotesta nga mga mamumuo sa PLDT, Monde, NutriAsia ug Jollibee." Gilambigit usab ni Galvez ang 18 ka eskwelahan sa "konspirasiya" sa dihang miatubang siya sa pagdungog sa senado kalabit sa badyet sa AFP. Gipagawas sa duha, tinuyo

man o dili, nga lapad ug lalum ang impluwensya sa PKP sa maong mga pabrika ug eskwelahan.

Hugot nga gipanghimakak sa Ateneo de Manila University, University of the Philippines (UP), University of Santo Tomas ug uban pang administrasyon ang akusasyon sa AFP. Matud pa sa All-UP Academic Employees Union, malisyoso ug peligroso ang maong pamahayag sa AFP. Matud nila, naghatag-kagawasan ang maong pakanang sa ilegal nga sarbeylans, kabangis ug intimidasyon sa mga indibidwal ug organisasyon nga nagasupak sa mga palisiya ni Duterte, sama na usab sa gihimo nila sa mga eskwelahang Lumad sa Mindanao.

Human ang hugot nga pagbaticos sa mga estudyante, magtutudlo ug bisan sa administrasyon sa mga nahisgutang eskwelahan, giingon na lang sa AFP nga "dili pa hingpit nga kumpirmado" ang ilang listahan. Ayha niini, nagpakaylap og kahadlok ang tropa ni Duterte nga "magpabuto og bomba" ang BHB sa pipila ka mga eskwelahan sa Metro Manila ayha ang pagdumdum sa ika-49 ka tuig sa balaod militar ni Marcos. Matud usab sa Center for Trade

Union and Human Rights, ang paglambigit sa mga unyon ug mamumuo, ilabina sa NutriAsia, usa ka pagsulay nga bungkagon ang mga unyon, hadlukon ang mga mamumuo aron dili sila magorganisa ug ikundisyon ang publiko nga kini target sa programang "kontra-insurhensya."

Gilunsad ang mga lihok protesta sa lain-laing bahin sa nasud. Sa Cagayan de Oro City, nagrali sa kapitolyo niadtong Oktubre 2 ang organisasyong Lumad nga Kalumbay, kauban ang Karapatan ug Movement Against Tyranny aron labayon og pula nga *floor wax* ang usa ka *effigy* ni Duterte. Sa mao gihapong adlaw, gipangunahan sa Bayan ang piket atubangan sa upisina sa AFP sa Camp Aguinaldo sa Quezon City aron kundenahon ang pakana sa militar.

Gipangunahan usab sa Anakbayan ang "Black Friday Protest" niining Oktubre 5 sa UST, PUP-Sta. Mesa, UP Diliman, ug De La Salle University-Manila. Gikundera sa mga estudyante, lakip ang mga administrasyon sa mga unibersidad, ang bakak nga subling gipakaylap sa AFP nga nagsangyaw sa mga unibersidad nga gihimo kunong atabay sa PKP aron magrekluta ug mangdani nga mosalmot sa "Red October." AB

Mga mamumuo sa NAMASUFA, nagwelga

Paralisado ang operasyon sa pito sa 11 ka *packing plant* sa Sumitomo Fruit Corp. (Sumifru) sa Compostela Valley human gilunsad ang welga sa 900 ka myembro sa Nagkahiusang Mamumuo sa Suyapa Farm (NAMASUFA) niadtong Oktubre 1. Usa ka kumpanyang Japanese ang Sumifru nga naga-export og saging.

Ginaduso sa mga mamumuo nga ilhon sa Sumifru ang ilang unyon ug makipagnegosasyon alang sa usa ka *collective bargaining agreement* (CBA). Dinhi, nakatakang ilapag sa mga mamumuo ang gihandum nga regularisasyon ug benepisyo. Dose ka tuig na nga ginakampanya sa NAMASUFA nga magkaadunay CBA,

apan nagduli ang maneydsment sa Sumifru nga ilyon sila tungod kay mga kontraktwal lamang kuno sila.

Ingonman, ginaduso sa NAMASUFA nga langkob sila sa desisyong gipagawas sa Korte Suprema niadtong 2017 nga nagsulting adunay panaglambigitay nga "employer-employee" tali sa Sumifru ug mga

myembro sa unyon. Sa pagkatinuod, gihatagan na sa sertipikasyon sa Department of Labor and Employment (DOLE) ang unyon isip bugtong representante sa pakignegosasyon sa mga mamumuo sa Sumifru.

Nakasinati usab og pagpamig-ot ang mga myembro sa unyon bunga sa dihang gikasa ang welga. Usa sa mga biktima si Mildred Maglahus. Gisulod sa 15 ka wala mailang lalaki ang iyang balay ug gipangita si Elizar Diayon, bise-presidente sa NAMASUFA. Sa dihan wala makit-an

sa mga lalaki si Diayon, mihawa sila ug nangawat pa og mga suplay sa pagkaon sa kasikbit nga kampohan sa protesta.

Usa pa ka lider sa unyon, si Alma Abraham, ang nagtaho nga upat ka lalaki nga nagpaila isip mga sakop ni Duterte ang miadto sa iyang balay sa Barangay Pilar Babag sa lungsod sa Monkayo niadtong Oktubre 2. Gihulga sa mga lalaki ang iyang anak ug gisultihan nga ipaundang kay Abraham ang welga. Ikatulo ka beses na nga giadtuan sa wala maila nga mga lalaki ang balay ni Abraham ug gipasanginlan siya nga myembro sa BHB.

Niini usang milabay'ng mga adlaw, pipila ka hugna na gipwersa sa mga eskirol ug militar ang piketlayn sa Packing Plant 115 sa Sumifru aron mapaagi ang mga *van* nga adunay karga nga saging.

SMT. Sa Real, Calamba, nakapalano usang ikasa ang welga sa mga mamumuo sa SMT-Philippines, usa ka pabrika sa mga *semi-conductor*, human dinalian nga gisirad-an ang pabrika niadtong Oktubre 1. Anaa sa tunga-tunga sa mga negosasyon alang sa CBA ang mga mamumuo ug maneydsment sa dihang gipasirad-an ang pabrika. Human niini, nagpiket ang mga mamumuo aron babagan ang pagpagawas sa mga makina gikan sa pabrika.

Matud kang Sylvia Lescana, lider sa SMT Workers Union, nagsira ang pabrika dili lamang tungod kay nalugi kini kundili aron malikayan ang negosasyon sa unyon. Nagtuo

ang mga mamumuo nga subli kining mag-abli ilalum sa laing pangalan.

Adunay usa ka semana na nga nagpiket ang mga mamumuo atubangan sa pabrika, ug pipila ka hugna na usang gibabagan sa pulisya ug mga gwardya sa Light Industry and Science Park 2 ang mga pagkaon ug gamit gikan sa ubang mga mamumuo ug ilang mga tagasuporta.

Kalampusan sa mga mamumuo

Samtang nahimong malampuson ang mga kalihukan sa mga mamumuo sa Nexperia Inc. ug sa Clarmil alang sa regularisasyon sa mga mamumuong kontraktwal

Napadaug sa Nexperia Inc. Workers' Union sa Cabuyao, Laguna ang regularisasyon sa 801 ka mamumuong kontraktwal gikan sa AMI, Bolinao ug Manchester Agency. Yawe sa maong kalampusan ang hiniusa ug pursigidong paglihok sa mga mamumuo batok sa Nexperia Inc.

Lamos usab ang mga myembro sa unyon ug asosasyon sa kontraktwal nga mga mamumuo sa Clarmil, nga nagahimo og mga keyk ug pan sa Goldilocks, ang pagpagawas sa Writ of Execution sa DOLE alang sa regularisasyon sa 274 ka mamumuo sa Clarmil sa Laguna.

Hugot nga ginasuportahan sa unyon ang pakigbisog sa mga mamumuong kontraktwal pinaagi sa paglakip sa adyenda nila sa CBA niini sa kumpanya.

Kalambigit niini, gipasidungan sa Liga ng mga Manggagawang Kontraktwal sa Timog Katagalugan ang mga mamumuo sa Nexperia ug Clarmil sa nakab-ot nilang mga kalampusan tungod sa panaghiusa ug hiniusang paglihok. Magsilbing inspirasyon kini sa uban pang mamumuong nakigbisog alang sa ilang mga batakang katungod ug kaayuhan, matud sa liga.

Dinaghang pag-leave

Wala misulod sa lang mga klase

ang 3,000 ka mga magtutudlo niadtong Oktubre 5, Pangkalibutang Adlaw sa Mga Magtutudlo, aron iduso nga itaas ang ilang suhulan atubangan sa nagataas nga presyo sa mga palaliton. Panawagan usab nila nga itaas sa P30,000 ang sweldo sa Teacher 1; P31,000 alang sa Instructor 1; P16,000 alang sa Salary Grade 1; ug magkaadunay P5,000 Personnel Economic Relief Allowance. Gipasiugdahan sa Alliance of Concerned Teachers ang maong "mass leave."

Usa ka adlaw ayha niini, nagmartsa ang 11,000 ka magtutudlo sa Maynila sa Rizal Memorial Sports Complex aron manawagan sa dugang sweldo ug makitawhanong kahimtang sa trabaho. Partikular nilang panawagan ang pagtangtang sa mga trabahong di-akademiko nga gipahamtang sa mga magtutudlo tungod sa kawad-on sa empleyado alang sa maong mga gimbuhaton.

Bungkalan sa tubuhan

Sa Negros Occidental, gisugdan na nga magbungkalan ang 200 ka mag-uuma nga moabot sa napulo ka ektaryang yutang abandonado nga anaa sa La Granja, La Carlota City. Langkob sa 288 ka ektaryang yuta sa UP Los Baños College of Agriculture Research and Training Station ang yutang gibungkal nga dugay na nga abandonado.

'Zero Eviction Day'

Gitawag nga "Zero Eviction Day" sa Kalipunan ng Damayang Mahihirap (Kadamay) ang protestang gilunsad nila niadtong Oktubre 1 kaugnay sa pagsaulog sa International Habitat Month.

Bitbit ang panawagan nga ihunong na ang pagpalayas sa kabus sa ilang mga komunidad, naglunsad og mga protesta sa Bacolod, Isabela, Bulacan, ug Rizal. Nagkasa usab ang mga kabus sa kasyudaran og mga piket sa laing nasud, lakip ang Taiwan, Italy, Malaysia, ug Korea. AB

Dili mapahilum ang singgit alang sa tinuod nga reporma sa yuta

Human ang tulo ka dekada nga pagpatuman sa magkasunod nga rehimen sa Comprehensive Agrarian Reform Program (CARP) ug CARP Extension with Reforms (CARPER), nagpabilin ang problema sa kawalay yuta sa minilyong mag-uuma. Karong bulan sa Oktubre, bulan sa mag-uuma, subling maglanog ang singgit ug iasdang ang pakigbisog alang sa tinuod nga reporma sa yuta.

Sa kabanikanhan, hagbay rang nalaksi ang ilusyon sa CARP. Sa lain-laing dagway, determinadong ginaasdang ang pakigbisog alang sa yuta. Sa mga lugar nga sakop sa rebolusyonaryong gahum, mapatuman ang tinuod nga reporma sa yuta sa lain-laing ang-ang ug natagamtaman sa minilyong mag-uuma.

Mini nga programa sa reporma sa yuta

Sukad 1988 hangtud 2015, gipatuman sa magkasunod nga rehimen ang CARP ug CARPER aron ipakita nga ginatubag sa reaksyunaryong estado ang panawagan sa masang mag-uuma alang sa reporma sa yuta.

Apan sa taho mismo sa Department of Agrarian Reform niadtong 2016, sa kinatibuk-ang 14.1 milyong ektaryang yutang agrikultural nga langkob sa CARP, lakip ang 9.9 ka milyong ektaryang yutang umahan, 4.7 milyong ektarya lamang ang "nahatag" sa kapin 2.7 milyong mag-uumang benepisyaryo. Kapin lima ka milyong ektaryang umahan ang nagpabilin sa kamot sa mga agalong yutaan.

Luyo sa retorika niini, ang CARP ug CARPER pulos mga engrandeng programa lamang sa *real estate*. Dili ang masang mag-uuma, kundili ang dagkung agalong yutaan, ang nakabenepisyado sa programa. Nagadawat sila og dakung kompensasyon o bayad gamit ang binilyon nga pisong pondo alang sa publiko. Nagpabiling anaa sa kamot sa pipila ang dagkung asyenda sama sa Hacienda Luisita pinaagi sa "laing dagway sa pagbalhin sa pagpanag-iya sa yuta" sama sa gitawag nga "stock distribution option."

Nahuman na lamang ang CARP ug CARPER apan walay yuta ang dakung mayorya sa masang mag-uuma. Grabe pa, niadtong Setyembre 2015, nakaplagaan sa mga rekord sa Land Bank of the Philippines nga halos 75% sa mga mag-uumang "benepisyaryo" sa CARP ang wala nakabayad sa mahal nga amortisasyon. Tungod niini, kaylap ang kaso nga napugos ang mga mag-uuma nga ibaligya o iprenda ang ilang mga sertipikasyon o titulo sa mga agalong yutaan ug sa mga komersyanteng usurero.

Nikaylap usab ilalum sa CARP ang gitawag nga mga "agribusiness venture agreement" (AVA) kung asa nagpatigbabaw ang desisyon sa mga adunay kapital nga plang-angyon o mga kasosyo niining "planter." Ilalum sa AVA, walay kontrol ang mag-uuma sa ilang yuta ug naobliga silang mosulod sa tagibang nga mga kontrata kalabot sa ipangtanom, pagagamitong binhi ug pestisidyo, pagpuli sa kapuslanan sa mga yutang agrikultural. Nagresulta kini sa pagpalayas sa mga mag-uuma sa ilang yutang giugmad. Sa kasamtangan, ginratsada sa rehimen US-Duterte ang pagbalaod sa usa ka nasudnong palisiya alang sa pagpuli sa kapuslanan sa yuta isip pabor sa mga agalong yutaan ug dagkung negosyante.

Abang sa yuta, usura ug uban pang dagway sa pyudal ug semipyudal nga pagpahimulos

Minilyong mag-uuma ang nakasinati sa lain-laing porma sa pyudal ug semipyudal nga pagpahimulos, nag-una sa dagway sa pagkunhod sa taas nga abang sa yuta. Adunay ginatawag nga "tersyuhan" (70-30)

kung asa obligadong magbayad ang mag-uuma sa agalong yutaan og abang nga 70% sa iyang kinatibuk-ang kita. Kaylap usab ang 50-50 ug adunay pay mga kaso nga hangtud 90-10 ang bahinay, pabor sa agalong yutaan.

Aduna usay mga kasong "tersyong-baligtad" kung asa ang abang sa yuta 30% sa kita.

Sa mga humayan sa Kalinga, mokabat sa P24,630 gikan sa kinatibuk-ang kita nga P73,893 matag ektarya sa humay, ang ginabayad sa mag-uuma sa agalong yutaan. Gali, ang agalong yutaan nga walay tam-po nga kusog pamuo o kapital sa produksyon ang nagakita og P205.25/adaw sa matag ektaryang yutang iyang gipangiyahan.

Samtang, human awason ang P44,754 nga gastos sa pagpalit sa mahal nga mga sangkap ug pagbayad sa abang sa mga kahimanan ug uban pang serbisyo, mogawas nga netong kita sa mag-uuma sa Kalinga anaa sa P4,508 kada ektarya matag anihan o P37.50 kada adlaw. (*Basaha sa Ang Bayan, Setyembre 21, 2018*).

Ang ingon niini ka gamay nga kita ang nagduso sa mga mag-uuma nga iprenda ang ilang yuta o mangutang gikan sa mga agalong yutaan ug komersyante, kasagaran sa sobra ka taas nga interes. Sa Negros ug uban pang lugar, ginatawag nga "aryendo" ang sistemang pagprenda sa mga mag-uuma sa ilang gamay nga parselang yuta sa mga asyendero o komersyanteng usurero. Kung dili makabayad sa utang, napugos ang mga gagmay nga mag-uuma nga ibaligya ang ilang giprendang yuta.

Kaylap usab ang hilabihan ka bug-at nga kundisyon sa pagpautang. Sa Bukidnon, ginasingil ang mga mag-uuma og 100% nga interes alang sa giutang nga binhi sa mais ug 46% alang sa abono matag ani. Sa Eastern Visayas, ginasingil ang

mga mag-uuma og hangtud 100% nga interes ilalum sa iskemang "humay-bayad-binhi" kung asa naga-bayad ang mga mag-uuma og duha ka sako sa humay bugti sa matag sako sa binhing giutang.

Dakung gasto, ubos nga kita

Hilabihan ka daku ang gasto sa produksyon sa mga mag-uuma. Biktima sila sa taas nga presyo sa mga sangkap sa pag-uma lakip ang binhi, abono, pestisidyo ug erbisidyo (pangpatay sa sagbot). Kasagaran kining ginaspulay sa dagkung korporasyon sa agribisnes sama sa Monsanto, Cargill ug uban pa. Ang presyo sa urea (P1,041/sako), nga kasagarang abono nga ginagamit sa mga lokal nga mag-uuma, ang pinakamahahal sa Pilipinas kumpara sa ubang mga nasud.

Walay ginahatag nga subsidyo ang reaksyunaryong estado sa lokal nga produksyong agrikultural. Kumpara sa ubang nasud, anaa sa kinaulahian ang Pilipinas ug nag-inusarang nasud nga walay komprehensibong palisiya sa subsidyo alang sa lokal nga produksyong agrikultural. Wala usay programa alang sa pagmanupaktura sa mga makinaryang pang-agrikultura. Sa Vietnam, kung asa mas ubos sa 40% ang gastos sa produksyon, daku ang ginahatag nga subsidyo sa gubyerno sa irigasyon, abono ug pagbaligya.

Sagad nga ginabarat sa mga komersyante, ug bisan sa National Food Authority (NFA) ang mga mag-uuma sa pagpalit sa ilang mga produkto. Mokabat lamang sa P21-24/kilo ang pagpalit sa humay. Ang todong liberalisasyon sa importasyon sa mga produktong agrikultural sukad dekada 1990 nagbunga sa pagbaha sa lokal nga merkado sa bugas, bombay, ahos, karne ug uban pang produkto gikan sa ubang nasud nga miresulta sa pagkalugi sa mga lokal nga prodyuser nga daku ang gastos. Segurado nga labaw pang motiurok ang lokal nga produksyong agrikultural human gipagawas ni Duterte ang Administrative Order No. 13 niadtong Set-

yembre 21 nga hingpit nga naga-wagtang sa restriksyon sa pag-import sa mga produktong agrikultural.

Hilabihan nga pagkalugi ug pagkalubong sa utang ang kasagarang nasinati sa mga mag-uuma kung adunay bagyo o bisan kung adunay makasinati og grabeng sakit o aksidente sa pamilya.

Pakigbisog alang sa tinuod nga reporma sa yuta

Sa tibuok nasud, dili mapahilom ang singgit ug pakigbisog alang sa tinuod nga reporma sa yuta ang libreng pag-apud-apod sa yuta sa mga nag-ugmad niini. Singgit kini alang sa katilingbanong hustisya, aron tapuson ang pyudal nga pagpangdaugdaug ug pagpahimulos sa masang mag-uuma. kini ang mosulbad sa nag-unang mga problema sa masang mag-uuma nga nagalangkob sa mayorya sa katawhan.

Ang kaylap nga kalisud ug kagutom sa kabanikanhan ang nagtukmod sa gatasan ka libong mag-uuma nga molihok aron ipaubos ang abang sa yuta, wagtangon ang usura, paubsan ang presyo sa mga kahimanan sa produksyon, subsidyo sa estado sa lokal nga produksyong agrikultural, makatarunganong presyo alang sa ilang produkto ug uban pang hinanali nga pangayo. Gipakigbisugan usab nila ang katungod nga mag-ugmad sa yutang abandonado para sa produksyon sa pagkaon ug para ibaligya.

Tibuok-kalagsik nga ginapaasang sa rebolusyonaryong kalihukan ang mga tinguha sa masang mag-uuma alang sa tinuod nga reporma sa yuta. Malukpanon nga ginapatuman ang minimum nga programa nga gilangkuban sa pagpaubos sa abang sa yuta, pagbatok ug pagtapos sa usura, pagpaubos sa interes sa utang nga mga himan ug abang sa kahimanan, pagpataas sa produksyon ug presyo sa produkto sa mga mag-uuma, pagtukod sa

mga kooperatiba, pagtinabangay ug uban pa.

Napatuman ang maksimum nga programa kung asa kusog ang BHB ug iyang ipatuman, dumalahan ug ipakigbisog ang libreng pag-apud-apod sa yuta sa mga nag-ugmad.

Sa Samar, tago nga nalahi og 30% ang abang sa yuta niadtong 1978 ug 50% sa gilunsad ang mga dayag nga pakigbisog niadtong 1985. Labaw pang nalahi ang abang sa yuta tungong 10% sa kasalukuyan. Sa mga niyugan, nalahi ang abang sa yuta gikan 50-50 hangtud sa bahinay nga miabot sa 60-40 hangtud 66-33, pabor sa mga mag-uuma.

Sa Echague, Isabela, nalahi ang interes sa utang nga humay gikan 35% hangtud 25% matag ani. Sa Baggao ug Gattaran, Cagayan, nakabenepisyon ang mga mag-uuma sa pagpataas sa presyo sa ilang produktong mais ug pagpakunhod sa interes sa pautang gikan 5-10% padulong 3% matag bulan.

Minilyong masang mag-uuma na ang kasamtangang nakatagamtam sa mga kadaugan sa rebolusyong agraryo, ug napuloan ka libong eketaryang yuta na ang naapud-apod sa mga pamilyang benepisyaryo sulod sa pipila ka dekada sa rebolusyonaryong pakigbisog.

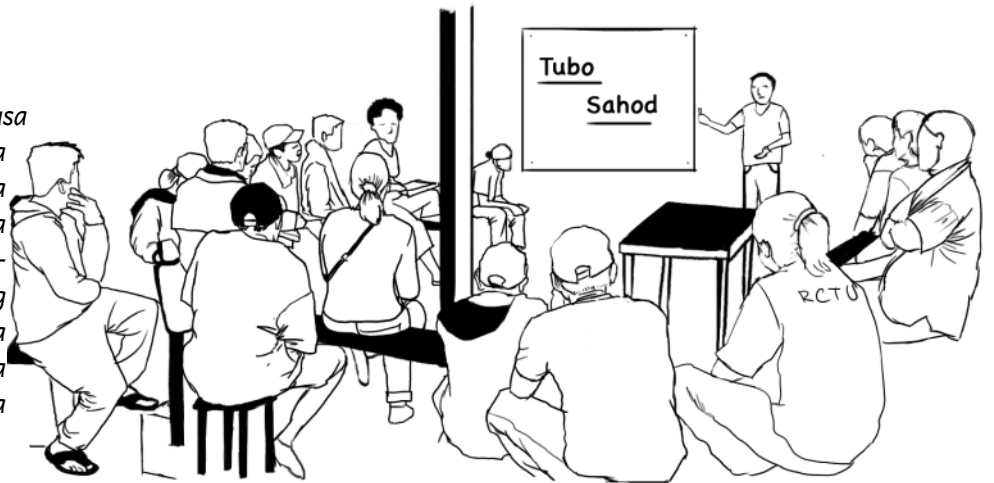
Ang mga kadaugan sa mga antipyudal nga pakigbisog ug alang sa ekonomikanhong kaayuhan sa masang mag-uuma ang nag-engganyo sa masang mag-uuma nga malukpanong mosalmot sa armadong pakigbisog aron kab-uton ang rebolusyonaryong kabag-ohan sa tibuok nasud.

AB

Ang pagpanday sa Partido sa Hapmun

Kontribusyon gikan sa usa ka rehiyon isip tubag sa panawagan sa pagpaambit sa tataw nga kasinatian sa pagtukod sa mga sangay Partido sa lain-laing nataran sa rebolusyonaryong gimbuhaton. Nanawagan ang tagdumala sa AB sa tanan nga dugang motampo sa maong serye pinaagi sa pagsumite sa inyong tataw nga mga sugilanon.

Ang among rebolusyonaryong unyon, labaw sa tanan, mao ang among eskwelahan sa makihut-ong nga pakigbisog," pasiuna ni Ka Matos, atubangan sa mga Pulang manggugubat sa usa ka tigum sa sanga sa Partido sa yunit sa BHB kung asa siya kasamtangang nakalubog. Planong magpabilin ni Ka Matos sa yunit sulod sa tulo ka bulan para sa iyang programang integrasyon sa kabanikanhan.

Siyam ka tuig na nga nagtrabaho si Ka Matos sa usa ka kumpanya nga lakip sa pinakadaku ug pinakamapahimuslanong multinasyunal nga kumpanya sa manupaktura. Sa wala kini, lain-laing kumpanya ang iyang gisudlan sulod sa 11 ka tuig, ug mipapel sa lain-laing gimbuhaton nga nagtahag kaniya og kasinatian. Gawas sa dayag nga pagpahimulos sa kapitalista, dugang nga paantus sa mga mamumuo ang pagpakaitoy sa dilawang unyon sa interes sa kapitalista ug naghaon og walay-pulos nga mga konsepto sa "industriyal nga kalinaw" ug ekonomismo. Human ang kapin 10 ka tuig ilalum sa dilawang unyon, kauban ni Ka Matos ang pipila ka napul-an na nga mamumuo sa pag-organisa sa bulag nga unyon nga dili lang mag-asdang sa ilang ekonomikanhong kaayuhan kundili bisan sa ilang mga pulitikanhong katungod.

Sa dihang nasabtan sa mga mamumuo ang panginahanglan nga atubangon dili lang ang ilang mga pakigbisog sulod sa pabrika tungod kay kini naka-ugat sa mga batakang problema nga ginaatubang sa tibuok katawhang Pilipino, nagtukod sila og usa ka bag-ong unyon nga nagaasdang sa nasudnon-demokratikong kabag-ohan sa katilingban ug adu-

nay anti-imperyalista, anti-pyudal ug anti-pasistang oryentasyon. "Lahi sa karaang dilawang unyon, dili limitado ang pakigbisog sa among unyon sa mga pagsukol lamang alang sa mga ekonomikanhong benepisyo sama sa umento sa suhulan. Nakat-onan namo sa kasinatian kung unsa ang tinuod nga kahulugan sa kapitalistang pagpahimulos. Ang lunlon ekonomismo magbunga lamang og labaw nga bulnerabilidad ug kawad-on sa kaandamon sa among han-ay aron suklan ang mga kontra-mamumuong iskema sa kapitalista ug ang mga makikapalista ug kontra-katawhang palisiya sa reaksyunaryong gubyrno," pagpatin-aw ni Ka Matos.

Gipangulohan ni Ka Matos ug pipila ka mamumuo ang bag-ong unyon. Human sa pipila ka bulan, narekluta sila isip mga myembro sa Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) ug pormal nga gitukod ang "Hapmun," ang sangay sa Partido sa maong rebolusyonaryong unyon.

Komprehensibong gimbuhatong IPO

Ani Ka Matos, usa sa mga pinakalisud apan usa usab sa mga pinakamabungahong gimbuhaton sa pag-organisa sa sangay sa Partido

sa usa ka rebolusyonaryong unyon ang pagpalambo sa ideolohiya sa mga mamumuo. "Kanhi, nagatapok kami human sa trabaho aron mag-inum ug mag-estorhanay aron malikayan nga hunahunaon ang pait nga kahimtang namo sa pabrika. Apan karon, sagad na ming magtapok aron maghisgot mahitungod sa gimbuhatong unyon ug mga pulitikal nga isyu, ug aron tun-an o di kaya sulbaron ang ginaatubang nga mga problema sa unyon." Nangingkamot ang mga myembro sa unyon nga mahimong siyentipiko ug obhetibo sa pagtubag sa mga isyu sa mga mamumuo pinaagi sa padayon nga pagtuon sa Marxismo-Leninismo-Maoismo ug pagdapat niini sa kongkretong mga kundisyon, dugang pa niya.

Naggahin og iskeddul ang Hapmun para sa mga gimbuhatong pang-ideolohiya sama sa pangkatilingbanong pagtuki ug pagpuna ug pagpuna-sa-kaugalingon (PPK). "Nabag-ohan mi sa PPK. Apan sa dihang nakita namo kung paunsa niini gipalig-on ang prinsipyadong pagnaghiusa sulod sa unyon ug sa Hapmun, nasabtan namo ang kamahinungdanon sa maong proseso. Sukad niadto nahimo nang regular ang iskeddul alang sa PPK nga ginatlunsad sa dili moubos sa tulo ka beses matag bulan." Gipalawig ni Ka Matos nga ang pangkatilingbanong pagtuki nga gipahigayon nila gilingkuban sa mga panukiduki kalabot sa pulitikanhong-ekonomiya sa

kumpanya ug sa uban pang kasikbit nga kumpanya. "Nakasubay ang naulahi sa mga programang pagpalapad nga nagtinguhang magtukod og mas daghan pang mga rebolusyonaryong unyon sa uban pang mga pabrika ug kumpanya."

Matud pa ni Ka Matos, gihup-tan sa mga mamumuo ang usa ka bag-ong progresibong kultura, bisan sulod sa ilang mga pamilya. "Lahi na ang panglantaw namo sa among relasyon sa asawa ug pamilya tungod kay ginaila na namo sila karon isip mga kaabag sa pakigbisog. Aduna pay mga higayon nga ginauban sa mga mamumuo ang ilang pamilya sa mga pulitikanhong pagtuon." Nagatabang usab ang Hapmun sa pagsulbad sa mga isyu sa pamilya ug ginamobilisa ang rebolusyonaryong unyon sa mga oras sa paginahanglan.

Gipaambit ni Ka Matos nga kasamtangan nilang ginasalikway ang empirismo sa ilang mga gimbuha-ton. "Usahay, kinahanglan gayud ang taas nga pagpalawig aron makumbinsi ang mga mamumuo nga maggahin og oras alang sa pagtuon, ilabina ang mga pormal nga pagtuon nga ginalunsad sa pipila ka adlaw sama sa Bata kang Kurso ng Partido. Aduna kami gisulayan nga bag-ong programa aron matuman kini, ug misalig kami nga magbunga og labaw pang kalampusan sa pagpalambo sa paghupot sa among mga mamumuo sa teoryang Marxista."

Sa kapin usa ka gatos nga myembro sa unyon, halos katunga ang organisadong masa nga dawit ang programa sa nasudnon demokratikong rebolusyon. Gilakipan ang Hapmun sa katunga sa kinatibukang ihap sa organisadong masa. "Kinahanglan gayud batukan ang konserbatismo sa pagpatuman sa among mga gimbuhatong pangpulitika," dugang pa ni Ka Matos. "Kanihi, adunay pipila ka myembro sa Partido nga natahasang mogunit og mga yaweng responsibilidad sa pagorganisa nga nakontento na sa "karaang estilo" sa pagpatuman, dili paspas sa pagpataas sa pulitikan-

hong kahimatngon sa mga mamumuo ug pagrekluta sa ila sa Hapmun." Sa dihang napunting ang maong problema, mibarog ang mga responsableng kadre aron makare-molda ug nahimong mas mapangahason sa pagpatuman sa ilang gimbuhaton.

Nasabtan usab sa mga unyonista ang kamahinungdanon sa pagbatok sa sektarismo. Karon, nagasalmot na ang mga mamumuo ug ginilambigit ang ilang mga pakigbisog sa mga pakigbisog sa lain pang mga sektor. Nagsalmot usab ang pipila sa ila sa mga paglihok sa mga mag-uuma ug nasudnong minoritya isip suporta sa ilang panawagan alang sa reporma sa yuta ug katungod sa kaugalingong paghukom.

Grabe ang nahimong epekto sa makuting pagpatuman sa mga neoliberal nga palisiya sa pamuo sa rehimeng US-Duterte sa pulitikanhong gimbuhaton sa rebolusyonaryong unyon. Sa kapin duha ka milyong mamumuo sa rehiyon kung asa ang Hapmun, ubos pa sa 4% ang mga unyon. Sa mga adunay unyon, ubos pa sa 13% ang adunay mga kasabutan sa kolektibong pakignegosasyon.

"Padayon nga ginasangkapan ang kontraktwalisasyon aron ipihig sa mga mamumuo ang ilang katungod sa unyon, labaw na ang ilang katungod sa kolektibong pakignegosasyon sa mga kapitalista," matud ni Ka Matos. "Ubos pa sa P400 ang among inadlaw nga suholan. Wala pa kini sa katunga sa gikinahanglang P979 sa usa ka pamilya aron mabuhi nga disente sa usa ka adlaw. Dugang pang palas-anon dinhi ang dili makitawhanong kahimtang ug uban pang porma sa pagpahimulos sa sulod sa pabrika."

Nagatuo si Ka Matos ug ang iyang mga kauban nga ang maong kahimtang ang nagtukmod sa rebolusyonaryong unyon aron maglunsad og usa ka kalihukang welga. "Dili kanus-aman boluntaryong itugyan sa mga kapitalista ang ilang ekonomikanhong interes, maong kinahanglang mahimong listo ang mga mamumuo sa paglunsad og lain-laing porma sa ko-

lektibong paglihok gikan sa slowdown kung asa ginapadugay ang produksyon, ngadto sa welga kung asa kini hingpit ginatapos."

Naglunsad bag-uhay pa lang ang Hapmun og welga aron ihingusog ang regularisasyon sa mga kontraktwal ug ibalik ang mga kauban nilang gitangtang sa trabaho. Naglunsad og mga legal ug ekstraligal nga paglihok ang mga mamumuo aron labaw pang ihingusog ang ilang panawagan.

Gibansay sa Hapmun ang mga mamumuo sa kolektibong pagpatuman ug pagsandig sa kusog sa ilang organisasyon. Gilatag ni Ka Matos nga sukad nga gitukod ang rebolusyonaryong unyon, makanunayong ginasiguro nga nahuptan ang demokrasya sa tanang aspeto sa ilang gimbuhaton. "Samtang ginasiguro nga napatuman ang tanang mga gimbuhaton, makanunayong ginasiguro nga makonsulta ang kinatibukang ginsakpan."

Napansin usab ni Ka Matos ang paglambo sa disiplina sa mga mamumuo. Dili ginatugutan sa rebolusyonaryong unyon, matud niya, ang gimbuhatong anti-sosyal tungod kay ginakunsidera niini ang integridad sa unyon. Niadtong una, adunay mga giatubang ang unyon nga mga problema mahitungod niini tungod kay adunay mga mamumuo nga nagtukmod mohimo og sayop tungod sa ilang pit-os nga kahimtang. Sa maong mga kahimtang ug sadihang dili makuting ginatun-an ang kaso, kasagarang nagadapig sa kapitalista ang dilawang unyon batok sa mga nasayop nga mamumuo.

"Ginasilsil sa mga rebolusyonaryong prinsipyo sa unyon ug sa regular nga PPK ug pag-ases sa mga myembro ang matngon nga disiplina."

Taliwala niini, padayong ginabatukan sa Hapmun ang burukratis-mo, nga kasagarang nagaresulta sa pakyas nga pagpatuman sa pipila ka kauban sa ilang mga gimbuhaton. "Dili tanan dali masabtan kung un-saon ang hustong pagpatuman sa

"Pagpanday..." sundi sa panid 10

Mubong rebyu sa mga yaweng dokumento sa UBKP

Kung walay rebolusyonaryong teorya, walay rebolusyonaryong kalihukan," asoy ni Lenin.

Pipila ka hugna na nga gipamatud-ang husto ang maong mahinungdanong pagtulun-an gikan sa bantugang magtutudlo nga si Lenin sa mga kalihukang pagtul-id sa pagpangulo sa Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) sama sa Una ug Ika-duhang Bantugang Kalihukang Pagtul-id ug uban pang pagtul-id sa milabay nga 50 ka tuig. Partikular niini nga artikulo, atong hataga'g pagtagad ang Unang Bantugang Kalihukang Pagtul-id (UBKP) nga pormal nga gisugdan niadtong 1967 ug natapos niadtong 1977.

Ayha ang subling pagtukod sa Partido niadtong 1968 aktibong

naglunsad ang mga batang proletaryong rebolusyonaryo sa kalihukang pagtul-id. Nagpasabot kini sa usa ka lapad nga kalihukan sa edukasyong Marxismo pinaagi sa pagpuna ug pagpuna-sa-kaugalingon. Gikan dinhi, lagsik silang naglunsad og mga "discussion group" ug "teach-in" sa mga unibersidad ug kolehiyo, pabrika ug komunidad sa mga mamumuo ug mag-uuma.

Gibasa ug gitun-an nila ang mga sinulat nilang Marx, Engels, Lenin, Stalin ug Mao, lakip ang Communist Manifesto; Das Kapital; Wages, Prices and Profit; Anti-Dühring; Critique of the Gotha Program; Civil

War in France; What Is to Be Done; Materialism and Empirio-Criticism; State and Revolution; Two Tactics of Social Democracy; "Left Wing" Communism: An Infantile Disorder; Imperialism: The Highest Stage of Capitalism; Foundations of Leninism; Short History of the CPSU (Communist Party of the Soviet Union); Selected Works of Mao Zedong; the Polemics on the General Line of the International Communist Movement.

Gigamit nila ang teorya sa Marxismo-Leninismo-Panghunahunang Mao Zedong isip giya sa rebolusyonaryong gimbuhaton. Ginaila sa mga batang proletaryong

"Mubong..." sundi sa panid 11

"Pagpanday..." gikan sa panid 9

mga partikular nga gimbuhaton. Kinahanglang mainantusong ipasabot ang mga praktikal nga detalye, ilabina sa mga bag-ong myembro, ug kinahanglang makanunayon silang giyahan, tungod kay kung dili, wala kita'y kalahian sa mga buruk-rata nga sige lang og mando nga dili ginakunsidera ang katakos sa mga mamumuo."

Ang sumada sa gimbuhaton sa Hapmun sa ideolohiya, pulitika ug organisasyon ang hinungdan kung nganong ginaila ni Ka Matos ug sa iyang mga kaubang mamumuo ang rebolusyonaryong unyon isip ilang tulunghaan sa makihut-ong nga pakigbisog. "Kada-adlaw namong ginaatubang ang pait nga kama-tuoran nga nagalunsad ang mga kapitalista og usa ka gubat batok namong mga mamumuo, ug aron magpabiling buhi, kinahanglan namong kolektibong mosukol isip usa ka hut-ong nga nagkinaiya sa pina-kaabanteng proletaryong teorya. Ang pinakamahinungdanon namong responsibilidad mao ang ipraktika

ang maong teorya sa paglunsad sa among pakigbisog."

Mga hagit

Sa dihang gipangutana sa usa ka Pulang manggugubat kung unsa ang mga nag-unang hagit nga ginaatubang sa rebolusyonaryong unyon ug sa Hapmun, duha ang paspas nga gihisgutan ni Ka Matos: ang pagsukol sa neoliberal nga mga palisiya sa rehimeng US-Duterte ug sa nagkagrabeng pasismo niini.

"Nagmagahi si Duterte nga magpabilin sa gahum busa padayon niya nga ginatubag ang mga pangayo sa mga nagharing hut-ong ug sa militar. Aduna kami mga myembro nga nagpadayag og kahadlok tungod sa *crackdown* batok sa mga militanteng unyonista. Luyo sa bangis nga mga lakang sa rehimen, mamahimo pa gihapong gamiton ang maong mga hagit sa kaayuhan sa mga katawhan. Bisan og posibleng magbunga og kahadlok ang imperyalistang kabangis ug pasismo, dili malilong nga magapadayon ang pagsukol sa mga katawhan. Gi-

pangulohan sa PKP ang maong pakigbisog, bisan og nagsugod sa gamay ug bulag-bulag, labaw pang molapad hangtud sa pagpungkay niini sa pagpalagpot dili lang sa pasista ug papet nga rehimen kung dili lakip na usab sa tibuok reaksyunaryong sistema."

Samtang, nagasagop pa ang Hapmun sa kasamtangang kahimtang pinaagi sa pagsulay sa bag-ong mga pamaagi sa pag-organisa ug pagpatuman sa gimbuhatong konsolidasyon. Usa ka epektibong pamaagi sa konsolidasyon sa mga myembro mao ang pinaagi sa pagprograma sa integrasyon sa mga mamumuo sa mga yunit sa BHB. Sa nangaging tuig, adunay unom ka mamumuo na ang nag-integrasyon sa Pulang hukbo. Pinaagi niini, matud ni Ka Matos, aktwal nga nasinati sa mga mamumuo ang adlaw-adlaw nga panginabuhi sa usa ka baseng gerilya sa kabani-kanhan. "Labaw sa tanan, nagasalig kami nga adunay makahukom kamento nga magpabilin sa armadong rebolusyon," panapos niya. **AB**

"Mubong...", gikan sa panid 10

rebolusyonaryo nga ang Panghuhuhunang Mao Zedong bunga sa taas nga rebolusyonaryong kasinatian sa proletaryado sa kalibutan sa giya sa Marxismo-Leninismo, ug isip pinakabag-o, pinakakumprehensibo, pinakalalum ug pinakaepektibong instrumento sa pagtuki sa kasaysayan ug kahimtang sa katawhang Pilipino ug sa paglatag sa mga tahas aron ilunsad ang demokraticong rebolusyon sa katawhan alang sa pag-andam sa sosyalistang rebolusyon.

Sa tabang sa mga gitudlo ni Mao mahitungod sa pagtukod sa Partido, sa hukbong bayan ug nagkahiusang prente, gitibuok ug gituki nila sa pagpanguna ni Jose Maria Sison ang kasaysayan sa karaang Partido Komunista. Gipuna ang depektibong pundasyong pang-ideolohiya sa giusang mga partidong komunista ug sosyalista ug nag-uuna, ang burges nga suhetibismo ug mga mayor nga Tuo ug "Wala" nga oportunistang kasipyatan sa magkasunod nga managsuonng Lava (Vicente, Jose ug Jesus) nga nahimong mga pangkinatibuk-ang kalihim sa Partido.

Nakahukum silang mobulag sa karaang partido ug gilunsad ang UBKP niadtong 1967, ug subling pagtukod sa Partido Komunista niadtong Disyembre 26, 1968. Gipagawas ug gipalig-on sa Kongreso sa Pagkatukod sa Partido Komunista ng Pilipinas-Panghuhunang Mao Zedong ang batakang mga dokumento sa kalihukang pagtul-id, ang *Tul-iron ang mga Kasaypanan ug Subling Tukuron ang Partido*.

Tumong sa kalihukang pagtul-id nga punaon ug isalikway ang mga kasaypanan sa mga traydor nga rebisyunistang Lava ug gipadayag ang hinanali nga panginahanglan sa paglunsad og gubat sa katawhan subay sa pangkinatibuk-ang linya sa demokratikong rebolusyon sa katawhan batok sa imperyalismong US ug mga lokal nga mapahimuslanong

huhuhong sa dagkung kumprador ug agalong yutaan. Gitukod ang tulo ka bantugang hinagiban sa rebolusyon—ang Partido isip abanteng destakamento sa proletaryado, ang rebolusyonaryong armadong pakigbisog subay sa aliyansang mamumuo ug maguuma, ug ang nagkahiusang prente sa mga patriyotiko ug progresibong pwersa.

Niadtong 1970 gipublikar ang Katilingban ug Rebolusyong Pilipino (KRP), nga unang gipublikar sa dagway sa mimyograp niadtong 1969. Isip usa ka nag-unang dokumento sa pagkatukod, gilapag dinhi ni Guerrero, Founding Chairperson sa PKP, ang kasaysayan sa katawhang Pilipino, pagtuki sa semikoloniyal ug semipyudal nga katilingbanong sistema sa Pilipinas ug gitin-aw ang demokratikong rebolusyon sa katawhan, lakip ang nangulong pwersa, ang nag-unang pwersa, ug uban pang motibong pwersa, ug ang mga tahas ug sosyalistang perspektiba.

Gipuna ug gisalikway ang rebisyunistang linya sa grupong Lava ug sa Communist Party of Soviet Union. Sa libro nga Pangkalahatang Sagot (*Pangkalahatang Sagot sa Propagandang Lavaista para sa Rebisyonismo at Pasisismo*, 1971, ug *Pomeroy's Portrait: Revisionist Renegade*, 1972) gipunting ang rebisyunismo sa grupong Lava ug ang lunod-patay niining ahente nga si William Pomeroy.

Niadtong Abril 1972, gipagawas isip usa ka manwal ang *Giyang Pang-organisasyon ug Gambalay sa mga Taho* ug *Giya alang sa Pagtukod sa Demokratikong*

"Mubong...", sundi sa panid 12

Mga mahinungdanong dokumento sa

Unang Bantugang Kalihukang Pagtul-id

1967
1 *Makigbisog alang sa Nasudnong Demokrasya* (unang edisyon)

1968
Disyembre 26
2 *Tul-iron ang mga Kasaypanan ug Subling Tukuron ang Partido*
3 *Batakang Balaod sa Partido*
4 *Programa alang sa Demokratikong Rebolusyon sa Katawhan*
5 *Ang Bayan*

1969
Marso 29
6 *Batakang Lagda ug Regulasyon sa BHB*

1970
7 *Katilingban ug Rebolusyong Pilipino*

1972
Setyembre
8 *Rebolusyonaryong Giya alang sa Reporma sa Yuta*

1972
Marso 3
9 *Pagsumada sa Tulo ka Tuig nga Kasinatian (1968-1971)*

1974
10 *Mga Partikular nga Kinaiya sa Atong Gubat sa Katawhan*

1976
11 *Ang Hugot Natong Mga Tahas*

5 ka sibilyan, gipatay sa rehimen

Milanat ang maduguong *record* sa rehimen Duterte sa walay-hunong nga pagpamatay sa mga sibilyang biktima sa kalisdanan ilalum sa iyang pagpangulo. Niining nilabay'ng duha ka semana, lima ka sibilyan ang nataho nga gipatay sa mga armadong pwersa sa estado.

Niadtong Oktubre 6 sa buntag sa Negros Oriental, gipatay sa pagpamusil sa armadong mga pwersa sa estado si Jaime delos Santos, 62, atubangan sa usa ka panaderya sa Guihulngan City. Si delos Santos ang lider sa Pamalakaya sa lugar. Sa mao usab nga adlaw, gipatay sa pagpamusil si Daniel Tejamo sa lungsod sa Libertad. Si Tejamo ang lider sa Bugsay Mangingisda sa ilang lungsod.

Sa Maguindanao, patay ang 43-anyos nga si Mariam Acob, boluntir sa Kawagib Moro Human Rights, human gipusil sa ginadudahang mga elemento sa militar niadtong Set-

yembre 23, sa may alas-3 sa hapon sa Mamasapano.

Pauli na si Acob sakay sa iyang motorsiklo sadihang gipusil sa duha ka lalaking naka-angkas sa usa pa ka motorsiklo. Pito ka beses siyang gipabuthan nga niresulta sa iyang hinanaling kamatayan.

Matud sa Kawagib, pila ka semana ayha ang pagpatay kang Acob, sunud-sunod ang nadawat niyang pagpanghulga. Iladong tigpanalipod sa katungod-tawo si Acob ug kritiko sa militarisasyon sa ilang probinsya. Lider usab siya sa Tindeg Bangsamoro, usa ka organisasyon sa mga bakwit sa Magu-

indanao.

Sa Sorsogon, namatay si Salvador Gracilla, 36 anyos nga mangingisda, human gipusil sa mga sundalo sa 31st IB niadtong gabii sa Setyembre 27 ang iyang balay sa Barangay Recto, Bulan kung asa temporaryong nagpahulay ang usa ka iskward sa BHB. Naa usab sa sulod sa balay sa maong higayon ang asawa ni Gracilla ug ang tulo nila ka anak nga pulos mga menor de edad. Taliwala sa pagpaila nga sibilyan, gipatay sa mga sundalo si Gracilla atubangan sa iyang mga anak. Human ang insidente, gikawat sa mga sundalo ang selpon ug kwarta ni Gracilla.

Niadto usang Setyembre 26, gipatay usab sa pagpamusil sa 31st IB si Emarlo Gamba, 28, drayber sa
"5 ka sibilyan..." *sundi sa panid 13*

"Mubong..." *gikan sa panid 11*

Gubyrno sa Katawhan. Gidugang sa mga batakang dokumento sa pagtul-id sa Partido ang "Pamahayag sa Bagong Hukbong Bayan (BHB)," ang "Batakang Lagda ug Regulasyon sa BHB," nga gipalig-on niadtong Marso 29, 1969. Nagsilbing giya ang maong manwal alang sa pagtukod sa mga organo sa pulitikanhong gahum, ang lain-laing organisasyong masa, mga yunit sa hukbong bayan ug Partido sulod niini ug sa mga lokalidad. Kasunod niini, gipakaylap usab ang *Rebolusyonaryong Giya alang sa Reporma sa Yuta* isip kumprehensibo ug detalyadong giya sa nag-unang demokratikong pangayo sa mag-uuma alang sa yuta.

Paglabay sa tulo ka tuig, gitibuok sa bag-ong tukod nga Partido ang iyang kasinatian sa *Summing Up Our Experience After Three Years (1968-1971)*. Kumprehensibong gipakita sa dokumento ang paglambo sa rebolusyonaryong pakigbisog, mahinungdanong kalampusan sa pagpatigbabaw sa dagkung kalisud, mga kasipyan ug kahuyangan

alang sa pagtul-id ug pag-asdang.

Aron hatagan og kongkretong porma ang gubat sa katawhan sa Pilipinas, gipagula niadtong 1974 sa Komite Sentral ang *Mga Partikular nga Kinaiya sa Atong Gubat sa Katawhan*. Gitin-aw niini ang mga mosunod: ang atong gubat sa katawhan usa ka nasudnon demokratikong rebolusyon sa bag-ong tipo; gikinahanglang ilunsad ang gubat sa katawhan sa kabanikanhan; nangkingsangka kita sa usa ka bukiron nga kapupud-an; daku ug kusgan nga kaaway samtang kita gamay ug huyang; mitukaw ang usa ka pasintang diktadurya tunga-tunga sa krisis sa pulitika ug ekonomiya sa nagharing sistema; ginaharian ang nasud sa usa ka imperyalistang poder ug kung mao, adunay bugtong armadong reaksyon; ug gakahagba na ang United States sa Asia ug sa tibuok kalibutan; nagaabante ang rebolusyon taliwala sa pangkinatibuk-ang krisis sa pangkalibutang sistemang kapitalista.

Bisan og disbentahe ang sinugdanan sa paglunsad sa gubat sa katawhan sama sa Pilipinas, mamahi-

mo kining paborable sa malungtaron. Ginasupak niini ang karaang mga ideya nga imposible ang paglunsad sa malungtarong gubat sa katawhan sa usa ka pulu-pulo nga nasud ug magmadaugon lamang ang rebolusyon pinaagi sa usa ka malungtarong ligal nga pakigbisog nga ginasuportahan sa usa ka armadong pagsukol sa Maynila ug kasikbit nga mga rehiyon.

Subay sa bahandianong-kaban nga natipo kanhi ug human sa ple-num sa Disyembre 1975, gipublikar sa Komite Sentral sa Partido Ang *Mahigpit Nating Mga Tungkulin*. Dili lamang aron puntingon ang mga kasipyan ug mga kahuyangan kundili ang makatarunganong mga solusyon niini. Malampuson nga gihataga'g giya sa maong batakang dokumentong ang pagdaku sa rebolusyonaryong kalihukan subay sa antipasista, anti-imperyalista ug antipyudal nga linya sukan 1976 paabante. Ayha matapos ang dekada 1970, misulod na ang atong gubat sa katawhan sa abanteng subyugto sa estratehikong depensiba. AB

traysikel ug residente sa Barangay San Julian, Irosin sa susamang probinsya. Kanhing aktibista si Gamba. Samtang nagparking sa iyang traysikel sa utlanan sa mga barangay sa San Pedro ug San Julian, gisundan ug gipusil siya sa duha ka lalaking nakaangkas sa motorsiklo.

Niadtong Setyembre 24, usa ka drayber sa traysikel sa Irosin ang gisulayan usab nga pagpatay. Gipusil si Rodolfo Abion sa duha ka wala nailhang lalaki. Naigo siya sa bala sa tuong bukton apan natambalan usab sa Irosin Hospital. Matud kang Abion, tulo ka higayon na siyang gipasanginlan sa militar nga myembro sa BHB bisan nga pabalik-balik niya kining ginalimod.

Iligal nga pagpang-aresto. Tulo ka lider-Lumad ang iligal nga giaresto sa mga elemento sa 36th IB niadtong Oktubre 5, sa may alas-5 sa Sityo Poog, Maitom, Tandag City, Surigao del Sur. Naila ang mga biktima nga silang Enecito Catapte, Junie Catapte ug Lito Delicon. Gipriso ang tulo sa kampo sa 36th IB sa Tandag City.

Lider ang tulo sa SIDLAK (Sustinidong Ipalambo ug Depensahan ang Lumadnong Kahiusahan Alang sa Sumusunod nga Kaliwatan), usa ka organisasyon sa mga Lumad gikan sa mga lungsod sa Tandag, Cortez ug Lanuza, nga hugot nga nagababag sa pagsulod sa mga kumpanya sa mina ug torso sa ilang yutang kabilin.

Ayha sila gidakop, gikataho sa tulo ka lider nga pabalik-balik silang gina-ingnan sa mga sundalo nga moadto sa ilang opisina. Gina-pugos usab sa militar ang mga lider sa SIDLAK nga ipasirado na ang ilang eskwelahan sa komunidad, ang Tribal Filipino Program of Surigao del Sur.

Samtang, nagpagawas og mandamyento de aresto ang reaksyunaryong korte subay sa tinumu-tumong kaso batok sa kapin 30 ka lider ug myembro sa mga progresi-

bong organisasyon sa Misamis Oriental. Duha sa ila ang giaresto niadtong Oktubre 4. Naila ang mga biktima nga silang Jerry Basahon, lider sa Misamis Oriental Farmers Association, ug Merlita Dorado, koordineytor sa Gabriela sa susamang probinsya.

Niadtong Setyembre 21, gipasa-kaan usab og tinumu-tumong kaso sa pagpamatay silang Wildon Barros, lider sa Kilusang Mayo Uno-Northern Mindanao Region (KMU-NMR), ug Arthuro Colao sa Kilusang Magbubukid ng Pilipinas-NMR.

Iligal usab nga giaresto sa 24th IB ang lima ka myembro sa Salakniban Pita Takay (Ipagtanggol ang ating Lupain), usa ka organisayong masa sa Sallapadan, Abra niadtong Oktubre 6. Gidala ang lima sa kampo sa militar sa Barbarit, Lagangilang.

Militarisasyon. Okupado sa mga sundalo sa 50th IB ang mga baryo sa mga lungsod sa Balbalan ug Pinukpuk sa Kalinga nga nagtukmod sa kahadlok sa mga residente, nagresulta sa mga pagpangguba ug pagpangawat sa ilang mga kabtangan ug kasamok sa panginabuhian sa taga-baryo.

Nagkampo ang mga sundalo sa sentro sa mga komunidad ug pugos nga nagapangrekut alang sa CAFGU ug Barangay Intelligence Network, ug nagapasurender sa taga-baryo isip mga myembro sa BHB.

Sa Samar, sukad Setyembre 15, ginaatake usab sa 87th IB ang mga barangay sa Biri, Binanggaran ug Daligan sa lungsod sa Calbiga. Ginareklamo sa mga residente ang pag-okupa sa mga sundalo sa mga simbahan lakip ang *dancing hall*. Gibutangan usab sa mga sundalo og mga numero ang mga balay, nag-sensus ug nagapang-interoga sa taga-baryo. Sa usa ka sayaw, nani-on og pusil ang mga hubog nga sundalo sa mga nalingaw nga residente.

Sa Kalamansig, Sultan Kudarat,

gisunog sa mga Marines ang balay sa mag-uumang si Blanko Kansal, ug gipang-ibot ug gihawan ang iyang mga tanom aron makatugpa ang helikopter sa militar. Gawas niini, gibutangan usab sa mga sundalo og tae sa tawo ang mga unlan ug gikatag ang iyang tinigom nga bugas ug asin.

Gipangtigbas usab sa mga sundalo ang dingding sa balay sa iyang silingan nga si Salba Kamandan aron himuong sugnod. Gipahigayon sa mga sundalo ang maong mga pagpang-abuso human sila giambus sa BHB niadtong Setyembre 16 ug 17 duol sa lugar.

Crackdown. Sunud-sunod usab ang "red-tagging," pagpamig-ot ug pagpanghulga nga ginahimo sa militar sa lain-laing progresibong grupo ug personalidad lambigit sa pekeng pakanang "Red October."

Silang Joseph Pausal, *national coordinator* sa Kilos Na Manggagawa! ug Neditha Jadie, nasudnong kalihim sa Kilusang Mayo Uno Campaign Department, ang parehong gipaniktikan ug gipig-ot sa mga ahente sa rehimen. Sa magkabulag nga insidente, gisundan sila sa mga nagpailang sundalo ug giingnan nga dili na mag-organisa sa mga mamumuo.

Bisan ang mga tawong-simbahan, dili usab luwas sa mga pagpanghadlok ug "red tagging." Niadtong Setyembre 28, gitaho sa Iglesia Filipina Independiente (IFI) Rev. Felix Espra Jr., kura-paroko sa Tigbao, Zamboanga del Sur, nga gipintalan ang mga dingding sa iyang kapilya og "IFI=NPA," "Bishop Ablon=NPA" ug uban pa. Kasamtangang lider si Bishop Antonio Ablon sa Karapatan-Western Mindanao. Ginapig-ot usab ang uban pang relihiyoso nga myembro sa Oblates of Notre Dame nga nakabase sa General Santos City. Nagatabang ang maong organisasyon sa mga Lumad, partikular ang grupong Tboli-Manobo S'daf Claimants Organization. AB

Presyo sa lana, pinakataas sa nilabay'ng 10 ka tuig

Sukad nga nilingkod si Duterte sa poder, 28 ka higayon na nga mitaas ang presyo sa mga produktong petrolyo. Sa nilabay'ng 10 lang ka bulan, mitaas na og P13.50/litro ang *diesel* ug P13.37/litro ang gasolina. Bahin niini ang epekto sa TRAIN (Tax Reform for Acceleration and Inclusion) Law nga nagdugang og P2.80 matag litro sa presyo sa diesel ug P2.97 alang sa gasolina. Niining Oktubre, mihapak sa pinakataas ang presyo sa lana sulod sa 10 ka tuig.

Mitaas ang abereyds nga presyo sa *diesel* og P20.35/litro ug sa gasolina og P19.35 gikan 2016. Sa Metro Manila, anaa sa P48.30/litro ang presyo sa *diesel* ug ang presyo sa gasolina anaa na sa P60.50/litro sa pagkakaran. Sa tuig 2008 pa katapusang mihapak og P60-61/litro ang presyo sa gasolina.

Walo ka higayon usab mitaas ang presyo sa *liquefied petroleum gas* (LPG) karong tuiga. Sa karon, ginabaligya ang LPG sa Manila sa presyong P866 matag 11-ka-kilong tangke gikan sa P400-650 niadtong 2016.

Gipahimuslan sa dagkong kumpanya sa lana ang probisyon sa awtomatikong pagtaas sa presyo o "price adjustment" nga nakabutang sa Oil Deregulation Law niadtong 1998. Gamit ang maong mekanismo, ginatugutan ang mga kumpanya sa lana nga magtaas og mga presyo subay sa paglihok sa presyo sa krudo sa pangkalibutang merkado ug sa binayloay sa pesos ug dolyar. Ilalum niini, nadugangan sa mga kumpanya ang ilang kita og P1.41/litro gikan sa ilang mabaligyang diesel, ug P2.53/litro sa gasolina.

Gisaad sa rehimen nga isuspende niini ang pagpangolekta og bag-ong buhis sa mga produktong petrolyo kung mohapak sa \$80/baril ang presyo sa krudo sa internasyunal nga merkado. Subay kini sa usa ka probisyon sa balaod nga TRAIN. Apan matud sa IBON, dugay na nga mihapak sa \$80/baril ang krudo, kung ibase ang binayloay sa pesos ug dolyar sa panahong gipalabang ang TRAIN. Ingonman, pila ka higayon na nga mihapak sa maong presyo ang krudo sa merkado sa Singapore.

Mas grabe pa, ginagamit karon sa rehimen ang tag-as nga presyo aron iduso ang joint oil exploration sa Pilipinas ug China sa South China Sea, partikular sa Recto Bank. Kabahin ang Recto Bank sa Spratly Islands nga soberanong teritoryo sa nasud.

Sobra-sobra ang suplay apan taas ang presyo

Mapadayunong nagasirit ang presyo sa lana sa Pilipinas atubangan sa pagsulay sa pangkalibutang kartel sa lana nga kontrolon ang suplay ug presyo atubangan sa sobra-sobrang suplay ug ubos nga panginahanglan

alang niini sa internasyunal nga merkado.

Mitiurok ang presyo sa krudo og \$40/baril niadtong 2015, gikan sa pinakataas niad-

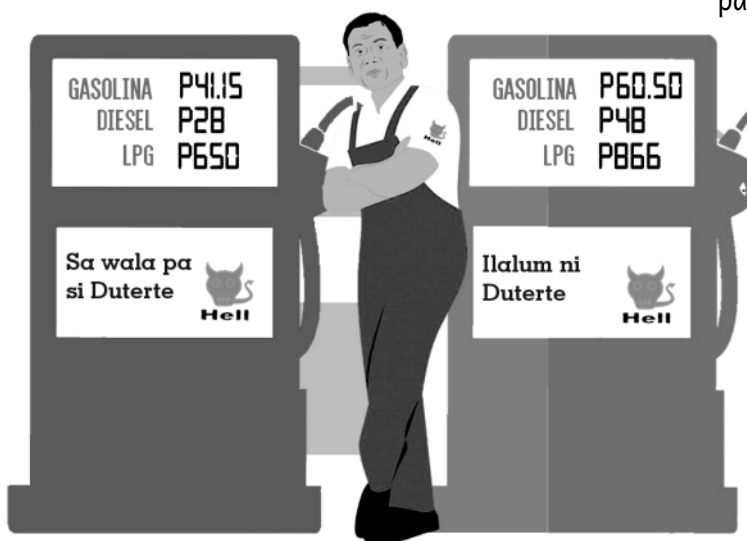
tong P115/baril niadtong 2014. Gitukmod kini sa sobrang produksyon sa mga nasud sa Middle East, partikular sa Saudi Arabia, ug sobra-sobrang pagmina og *shale oil* (lana nga makuha gikan sa bato) sa US.

Taliwala sa pila ka higayon nga kasabutan sa OPEC (Organization of Petroleum Exporting Countries) nga kibhangan ang produksyon sa lana, ginapabilin sa US ug Saudi Arabia nga taas ang produksyon ug ubos ang presyo sa lana sa pagsulay nga paluhuron ang laing nasud ug ilugon ang mga merkado. Sa partikular, gitarget niining piangan ang mga karibal niining nasud, sama sa Venezuela, Russia ug Iran nga pulos nakasandig sa pag-eksport og lana.

Karong tuiga, gikibhangan sa Saudi Arabia, sa pakigsabot sa Russia, ang ilang produksyon sa lana. Sa US, human miabot sa pinakataas sa kasaysayan ang produksyon sa *shale oil*, gikibhangan niini hangtud misaguyod ang imbentaryo sa lana niadtong Hulyo sa pinakaubos nga ang-ang sukad Pebrero 2015.

Niining Mayo usab, unilateral nga gibasura sa US ang kasabutang militar sa Iran ug naghulga sa laing nasud nga magpalit og lana gikan sa maong nasud. Tumong niining kibhangan og hangtud usa ka milyong baril ang suplay sa krudo sa internasyunal nga merkado ug ilugon ang merkadong hawid sa Iran. Mitiurok usab og usa ka milyon ang produksyon sa lana sa Venezuela tungod sa grabeng presyur sa US sa ekonomiya ug pulitika sa nasud.

Resulta niining tanan, misaka ngadto sa \$78 ang matag bariles sa krudo niadtong Abril gikan \$66/bariles sa pagsugod sa tuig. Ingonman, nakatakhang mabawi ang maong pagtaas tungod kay nagpabilin pa gihapong taas ang produksyon taliwala sa mga pagkibhang kumpara sa nagapalit niini. AB

Interbensyon sa US sa nasud, nagkalapad

Sukwahi sa ginapagawas ni Rodrigo Duterte nga dili niya gusto ang tabang sa US, dinaghang salapi ug pipila ka toneladang armas ang gidawat sa rehimen bag-uhay pa lang sukad niini. Pinaagi niini, labaw nga ginapalapad sa rehimen Duterte ang interbensyon sa imperyalistang US sa nasud.

Gipahayag sa US niadtong Agosto nga ang Pilipinas ang nakadawat og pinakadakung "ayudang" militar gikan sa US sa tibuok South East Asia. Mikabat na sa kapin P5 bilyon ang bili sa kahimanang militar nga gipondohan sa US alang sa Armed Forces of the Philippines (AFP) gikan Enero 2017 hangtud Agosto 2018.

Lakip sa maong mga kahimanan ang *tactical drone system* nga gigamit sa pag-atake sa Marawi City niadtong 2017; gatusan ka pistolang Glock, mga M4 *carbine* ug *grenade launcher*; duha ka ginamit na nga eroplanong C-208 Cessna alang sa paniktik; ang P687 milyong Scan Eagle *drone system*; ug ang Special Airborne Mission Installation and Response System nga nagkantidad og P807 milyon, ug nagahatag og kapasidad sa eroplanong C-130 Hercules nga pakusgon ang kapabilidad niini sa pagpaniktik, ug *command and control*. Bisan ang duha ka helikopter nga Bell nga donasyon kuno sa nasud nga Jordan niadtong Agosto, gihatag usab sa US pinaagi sa Third Party Transfer niini. Dugang dinhi ang mga himan-militar nga gihatag sa US sa Marines Special Operations Group niadtong Hunyo nga nagkantidad og P178 milyon; ug ang nakatakdang ideliber sa US nga duha ka karaang pang-atakeng eroplano nga OV-10 Bronco karong tuiga.

Matud kang Jose Romualdez, embahador sa Pilipinas sa US, maghatag pa ang US og dugang nga P1.4 bilyon sa porma sa mga kahimanan ug aktibidad pangmilitar sa AFP sa mosunod nga duha ka tuig aron palambuan kuno ang kapasidad sa nasud batok sa mga "terorista." Ang maong pondo maggikan sa badyet sa US alang sa Overseas Contingency Operation (OCO), ang pondo alang sa gyera "kontra-terorismo" niini sa lain-lain bahin sa kalibutan. Ginaila sa sa US nga OCO ang mga opera-

syon sa Operation Pacific Eagle ug ang mga giisang pagbansay-militar sa nasud.

Kalambigit niini, gihatod sa gobyerno sa US niining Setyembre ang anaa sa lima ka milyong bala ug bomba alang sa AFP. Lakip dinhi ang mga balang 5.56 mm ug 7.62 mm (alang sa M16 ug M14), mga bala alang sa 12-gauge *shotgun*, kalibre .50 nga mga bala, ug mga *stun grenade* nga nagaresulta sa temporaryong pagkabungol ug pagkabuta, ug kasagarang ginagamit sa pulisya sa US batok sa mga raliyista. Mokabat kining tanan sa P117.4 milyon.

Gitagana ang maong mga bala alang sa Light Reaction Regiment ug uban pang yunit ilalum sa AFP Joint Special Operations Group, nga espesyal nga gibansay sa US aron magsilbing panghulip sa gyera "kontra-terorismo" nga ginalunsad niini sa nasud.

Nauna na usab nga gihatod sa militar sa US ang usa pa ka milyong bala alang sa Philippine Air Force (PAF), nga gipalit ilalum sa US Foreign Military Sales Program alang sa mga operasyong pagpamomba ug istraping sa mga eroplano ug helikopter sa PAF.

Mas daghan, mas makanunayon nga ginaisa nga mga pagbansay

Gitugutan na sab ni Duterte ang pagdaghan ug pagpirme sa mga giisang pagbansay-militar sa US-ug AFP, sukwahi sa iyang pamahayag niadtong 2016.

Sa tigom nilang AFP Chief of Staff Carlito Galvez ug Admiral Philip Davidson, kumander sa US Indo-Pacific Command (Indo-PACOM), niining katapusang semana sa Setyembre, gisabutan sa duha ka heneral nga palapdon ug papirmehon ang giisang mga pagbansay sa 2019.

Gikan sa 261 ka pagbansay karong 2018, gikatakdang adunay 281

ka pagbansay sa 2019, nga maghatag-duot kuno sa seguridad pangdagat, *humanitarian aid*, ug "kontra-terorismo."

Karong tuiga, klase-klaseng giisang pagbansay na ang gihimo sa militar sa US ug sa AFP. Ang usa sa kasamtangang gakahitabo mao ang ikaduhang edisyon sa "Kaagapay ng mga Mandirigma ng Dagat" (KAMANDAG 2, nga gitakda sa Oktubre 2-10. Gawas pa sa tropang Amerikano ug Pilipino, adunay tropang Hapon usab nga apil sa gikainong pagbansay.

Gipasiugdahan usab sa US Indo-PACOM ang "Rim of the Pacific" (RIMPAC) Exercise nga gitambungan sa mga kaalyadong nasud niini, lakip ang 700 ka ginsakpan sa Philippine Navy sa Honolulu, Hawaii niadtong Hunyo hangtud Agosto. Ang RIMPAC ang usa sa pinakadakung giisang pagbansay nga gipasiugdahan sa US aron magpakitang-gilas sa Indo-Pacific.

'Social media cell'

Bisan sa natad sa *social media*, nagapanghilabot usab ang US. Gianunsyo sa embahada niini bag-uhay pa lang nga nahuman na sa US Army ang pagbansay sa usa ka "social media monitoring cell," nga lakip sa Civil Military Operations Regiment sa Philippine Army nga gisugdan niadtong Hulyo 23.

Gamiton sa maong espesyal nga grupo ang pasilidad ug kahibalo nga gisuplay sa US aron pig-uton ang kagawasan aron magpadayag sa kaugalingon ug ang kagawasan sa pagpahayag sa tanang mga kaaway sa pulitika sa rehimen nga arbitraryo niining ginatawag nga "terorista." AB